

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă pentru instituirea
impozitului anual asupra averii**

Analizând **propunerea legislativă pentru instituirea
impozitului anual asupra averii**, transmisă de Secretarul General al
Senatului cu adresa nr.B111 din 23.03.2010,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri :

1. Obiectul de reglementare al prezentei propuneri legislative îl constituie instituirea impozitului anual asupra averii, respectiv pentru bunurile deținute de persoanele fizice rezidente sau nerezidente, precum și pentru veniturile realizate de persoanele fizice române și veniturile realizate de persoanele fizice nerezidente, din România.

Prin obiectul său de reglementare propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor organice, deoarece art.11 instituie noi fapte a căror nerespectare constituie infracțiunea de evaziune fiscală, fiind astfel incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.h) din Constituție, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Având în vedere obiectul de reglementare al propunerii legislative, precum și prevederile art.1 alin.(3) din Legea nr.571/2003, cu modificările și completările ulterioare, în conformitate cu care, în materie fiscală, **dispozițiile Codului fiscal prevalează asupra oricăror prevederi din alte acte normative**, iar în caz de conflict legislativ se aplică **dispozițiile Codului fiscal**, apreciem că propunerea legislativă care se dorește a fi un act normativ de sine stătător trebuie promovată sub forma unei intervenții legislative de completare cu un nou titlu a Legii nr.571/2003.

În măsura în care se apreciază că propunerea legislativă trebuie să constituie un act distinct, atunci este necesară inserarea unui text care să reglementeze raportul juridic între Codul fiscal și prezentul proiect.

3. Raportat la prevederile art.38 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările ulterioare, propunem reformularea **titlului** proiectului, astfel:

„Lege privind impozitul pe avere”.

4. Tot din considerente de tehnică legislativă propunem ca art.1 să fie reformulat, astfel:

„Art.1. - (1) Prezenta lege reglementează impozitul pe avere, modul de calcul și termenul de plată al acestuia.

„(2). Impozitul pe avere este anual și constituie venit al bugetului de stat”.

Semnalăm totuși, că și în această reformulare, norma este insuficientă, întrucât noțiunea de **avere** nu este definită. Din acest motiv este necesară inserarea unei norme care **să definească** în înțelesul propunerii legislative noțiunea de avere.

Totodată, pentru o corectă și unitară aplicare a actului normativ, este necesară și inserarea unei norme care să reglementeze raportul între noul impozit și impozitele datorate de contribuabili pentru aceleași bunuri și venituri, **întrucât toate acestea sunt deja impozitate.**

5. În ceea ce privește norma referitoare la moneda utilizată în proiect, respectiv **euro**, semnalăm că aceasta contravine dispozițiilor art.137 alin.(2) prima teză din Constituția României, republicată, în conformitate cu care **moneda națională este leul, iar subdiviziunea acestuia este banul.**

Din acest motiv, referirea la euro trebuie înlocuită pe întreg cuprinsul proiectului cu o valoare în lei sau cel puțin cu echivalență în lei.

6. La **art.2 alin.(1) lit.a) și b)** trimiterile la definițiile din Codul fiscal trebuie să se facă prin indicarea exactă a textului, respectiv art.7 alin.(1) pct.22-23 și pct.24-25, iar redarea legii invocate trebuie să se facă utilizându-se expresia „prin Legea nr. 571/2003 privind”.

În cuprinsul normei de la **lit.b)** nu mai este necesară menționarea intervențiilor legislative care au operat asupra actului normativ de bază, întrucât este suficientă mențiunea făcută la lit.a).

La **art.2 alin.(2)**, trimiterea trebuie să vizeze doar lit.b) a alin.(1), întrucât doar acest text reglementează impozitarea nerezidenților.

La **alin.(3)**, norma face trimitere la un act normativ care nu este în vigoare și a cărei dată de intrare în vigoare este incertă.

Astfel, potrivit art.2.664 din Legea nr.287/2009 privind Codul Civil:

„Prezentul Cod civil intră în vigoare la data la care va fi stabilită în legea pentru punerea în aplicare a acestuia.

(2) În termen de 12 luni de la data publicării prezentului Cod civil, Guvernul va supune Parlamentului spre adoptare proiectul de lege pentru punerea în aplicare a Codului civil.”.

În această situație, norma de la alin.(3) al art.2 din proiect trebuie înlocuită cu o altă dispoziție care ori să facă trimitere la un text expres prevăzut într-un act normativ în vigoare, ori să formuleze o definiție proprie a bunurilor impozabile.

7. Referitor la **art.3 alin.(1)**, semnalăm următoarele:

a) autoevaluarea nu se face în condițiile legii, ci în condițiile Normelor metodologice prevăzute la art.12.

b) contribuabilul nu declară anual impozitul pe avere, el depune declarația de avere, iar impozitul este calculat și impus de organul fiscal competent, după care contribuabilului îi revine obligația plății.

c) nu se înțelege dacă data de 30 iunie se referă la depunerea declarației de avere sau se referă la plata impozitului.

Față de cele de mai sus, alin.(1) al art.3 trebuie reformulat în mod corespunzător.

La **art.3 alin.(2)**, întrucât impozitul ce se dorește a fi instituit va constitui venit al bugetului de stat, declarația de avere trebuie depusă la administrațiile finanțelor publice din localitățile de domiciliu ale contribuabililor, nu la organul fiscal teritorial, deoarece acesta aparține consiliilor locale și colectează taxe și impozite locale. În ceea ce privește reședința, aceasta poate fi avută în vedere pentru persoanele fizice nerezidente.

Întrucât această ultimă categorie de persoane, poate avea reședință sau poate deține bunuri și obține venituri de pe întreg teritoriul României, apreciem că nu trebuie limitată depunerea declarației doar la Direcția Generală a Finanțelor Publice a Municipiului București.

Față de cele de mai sus, norma trebuie reanalizată și reformulată în mod corespunzător.

8. În legătură cu **art.4**, semnalăm că bunurile dobândite în **timpul căsătoriei** de oricare dintre soți sunt, de la data dobândirii lor, bunuri comune ale soților, potrivit art.30 alin.(1) din Codul familiei, cu excepțiile prevăzute la art.31 din același cod.

Deci, Codul familiei nu face distincție între bunurile aparținând soților care conviețuiesc și cele ale soților care trăiesc separat, ci doar între bunurile comune ale soților și bunurile proprii ale fiecărui soț.

De altfel, precizăm că expresia „conviețuiesc împreună” nici nu este corectă. Este necesar, de aceea, ca art.4 să fie reformulat în mod corespunzător.

9. La **art.5**, semnalăm că în categoria veniturilor impozabile intră și salariile sau asimilatele acestora.

Pentru o corectă aplicare a actului normativ, sugerăm să se precizeze în mod expres dacă această categorie de venituri, deja impozitată, separat pentru fiecare soț, face parte din categoria veniturilor impozabile potrivit prezentei propuneri legislative și dacă în vederea impozitării se cumulează în categoria comunității de bunuri sau dacă intră în categoria veniturilor individuale.

De asemenea, ar trebui avută în vedere și situația în care soții obțin individual venituri din exploatarea bunurilor proprii care, potrivit regimului juridic, nu intră în comunitatea de bunuri.

În ceea ce privește teza referitoare la copiii minori, semnalăm că pot exista mai multe situații:

a) copii minori din familie, care au împlinit 14 ani, care posedă bunuri și venituri și își exercită singuri drepturile și își execută obligațiile, potrivit art.105 alin.(2) din Codul familiei. Precizăm faptul că, potrivit art.106 din același Cod, părinții nu au nici un drept asupra bunurilor copilului și nici copilul asupra bunurilor părinților, cu excepția dreptului la moștenire;

b) copii minori, posesori de bunuri și venituri, care se **află sub tutelă**, înainte de a împlini 14 ani și după această vârstă;

c) copii minori, posesori de bunuri și venituri **aflați sub curatelă**.

Pentru toate aceste categorii de minori, este necesară stabilirea unei reguli comune, care să nu producă discriminări, în ceea ce privește impozitarea bunurilor.

10. La **art.6 alin.(1)**, marcarea textelor subsidiare trebuie efectuată cu literele a) – e), nu cu f) – j).

La prima categorie de bunuri exonerate, expresia „alte asimilate” trebuie înlocuită prin enumerarea expresă a bunurilor vizate, întrucât în materie fiscală, pentru o corectă și unitară aplicare a actului normativ, subiectele trebuiesc determinate.

La **actuala lit.j)** care va deveni lit.e), este necesară definirea expresiei „construcții agricole”, întrucât cuprinsul acesteia este foarte larg, de la adăposturi temporare sau definitive mai mari sau mai mici pentru animale și furaje, baraje și instalații de irigații, până la depozite, ferme, unități de procesare, fabrici, etc.

11. La **art.7 lit.a)**, este necesar să se precizeze dacă se deduc împrumuturile contractate în scopul construirii unui bun sau dacă deducerea are în vedere valoarea bunului constituit drept gaj pentru împrumutul contractat.

Tot la același text, este necesar să se precizeze perioada de exonerare în raport de perioada de derulare a împrumutului.

La **lit.b)**, este necesar să se precizeze categoria cheltuielilor.

12. Din considerente de logică juridică, actualul **art.9** trebuie inserat după **art.7**, iar actualul **art.10** trebuie să constituie alineatul (3) al **art.3**. Drept consecință, articolele din propunerea legislativă trebuie renumerotate.

Totodată, referitor la **actualul art.10**, semnalăm că nu sunt avute în vedere prevederile **art.6** și **7**, referitoare la deduceri și exonerări, fiind necesară de aceea o trimitere la cele două texte.

13. Norma de la **art.11** nu este corectă, întrucât propunerea legislativă operează cu **declararea valorii** bunurilor, nu cu declararea bunurilor și veniturilor.

Semnalăm că pentru a se constata evaziunea fiscală, este necesară desemnarea unui organ de stat, precum și stabilirea unei proceduri de control. Or, proiectul nu cuprinde astfel de norme.

Sugerăm inițiatorului să aibă în vedere Ordonanța Guvernului nr.92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Totodată, considerăm că este necesar să fie reglementată modalitatea în care pot fi evaluate și verificate bunurile și veniturile cetățenilor români din străinătate, în mod special cele care se află în state terțe spațiului Uniunii Europene și, mai ales, în statele lipsite de fiscalitate (paradisuri fiscale).

14. Semnalăm că **alin.(2) al art.13** trebuie să fie integrat în cadrul art.12 și să constituie primul alineat al acestuia.

De asemenea, el trebuie reformulat potrivit normelor de tehnică legislativă și să includă în categoria inițiatorilor și Ministerul Administrației și Internelor care, prin componenta sa administrativă, poate iniția reglementări în domeniu, având în vedere și faptul că bunurile vizate sunt situate în unități administrativ-teritoriale și sunt deja supuse impozitelor și taxelor locale, astfel încât acesta poate fi punctul de pornire pentru evaluare.

Totodată, precizăm că potrivit art.78 din Constituția României, republicată, legea produce efecte numai după intrarea sa în vigoare, nu după publicarea în Monitorul Oficial al României.

De aceea, propunem ca art.12 alin.(1) să aibă următoarea redactare:

„Art.12. - (1) În termen de 60 de zile de la **intrarea în vigoare** a prezentei legi, Guvernul, la propunerea Ministerului Finanțelor Publice și Ministerului Administrației și Internelor va aproba Normele metodologice de aplicare a acesteia”.

După acest text, vor fi inserate actualele alin.(1) și (2) ale art.12. Întrucât aceste texte nu sunt formulate potrivit normelor de tehnică legislativă și limbajului juridic, ele trebuie reformulate corespunzător.

15. Textul **art.13 alin.(1)** încalcă dispozițiile art.78 din Constituția României, republicată, care prevăd intrarea în vigoare a legii **la 3 zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României sau la o dată ulterioară** prevăzută în textul ei.

Întrucât propunerea legislativă face parte din categoria **legilor fiscale**, iar **impozitul reglementat este anual**, având în vedere dispozițiile tezei a doua a art.78 din Constituție, precum și dispozițiile art.4 alin.(2) din Legea nr.571/2003, cu modificările și completările ulterioare, sugerăm ca termenul de intrare în vigoare să fie stabilit pentru data de 1 ianuarie a anului fiscal următor anului în care legea a fost publicată în Monitorul Oficial al României.

PRESEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București
Nr. 454/19.04.2010

Lege privind Codul fiscal

Notă: v. Decizia Î.C.C.J. nr. V/2007 - M. Of. nr. 732/30 oct. 2007 (art. 21 alin. (4) lit. f), art. 145 alin. (8) lit. a) și b));

1 promulgată prin	D. nr. 888/2003	M. Of. nr. 927/23 dec. 2003	
	Decret pentru promulgarea Legii privind Codul fiscal		
2 rectificare	RECTIFICARE	M. Of. nr. 112/6 feb. 2004	<i>rectifică art. 22 alin. 6, art. 24 alin. 2, art. 38 alin. 1, art. 46 alin. 1, art. 97 alin. 5, art. 135 alin. 3, art. 141 alin. 1, art. 202 alin. 1, art. 240 alin. 1, art. 258 alin. 2 și art. 294 alin. 7 și alin. 8</i>
3 modificări prin	L. nr. 174/2004	M. Of. nr. 465/25 mai 2004	<i>abrogă art. 246</i>
	Lege pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală		
4 modificări prin	H.G. nr. 977/2004	M. Of. nr. 570/29 iun. 2004	<i>modifică nivelul accizelor armonizate prevăzut la art. 176</i>
	Hotărâre pentru majorarea nivelului accizelor pentru unele produse		

5 modificări prin O.G. nr. 83/2004 M. Of. nr. 793/27 aug. 2004
Ordonanță pentru modificarea și completarea Legii nr.
571/2003 privind Codul fiscal
aprobată cu modificări și L. nr. 494/2004 M. Of. nr. 1092/24 nov. 2004
completări prin

la 1 ianuarie 2005 modifică art.7 alin. (1) pct.12 lit.d) ~~paragraful 2, art.7 alin. (1)~~ pct.21 și 27, art.17, art.18, art.21 alin. (2) lit.c), i), j) și n), art.21 alin. (3) lit.c), lit. e), j) și k), art.21 alin. (4) lit. b), i), o) și p), art.23 alin. (2), (3), (4) și (5), art.24 alin. (10) și (15), art.26 alin. (4), art.28 alin. (3), art.29 alin. (2) și (3), art.33 alin. (8), art.36 alin. (3) și (5), art.38 alin. (3) și (9), art.43, art.45 alin. (2), art.46 alin. (1) și (2), art.49 alin. (4) lit.c), art.49 alin. (5) lit.h), art.49 alin. (8), art.50 alin. (9), denumirea marginală a art. 53, art.53 alin. (2) lit. a), art.56 alin. (2) lit. f) și i), art.56 alin. (3) lit.c), art.56 alin. (4) lit.a), art.71 alin. (1), art.71 alin. (3) lit.c), d), e) și f), art.73, art.76 alin. (5), art.79, art.80, art. 81 alin. (2) și (4), art.82, art.84 alin. (1), art.86 alin.(1) lit.f), art.101, art.115 alin. (1) lit.i), art.116 alin. (5), art.117 lit. b), art.118 alin. (3), art.121, art.123 alin. (1), art.129 alin. (4), art.133 alin. (2) lit.c) pct.11, art.142 lit.a), art.146 alin. (3), art.155 alin. (1), (2) și (8), art.160 alin. (1) lit.b), art.160 alin. (2), art.163 lit.h), art.176, art.177 alin. (1), art.180 lit. a) și b), art.183 lit.b), art.193 alin. (1) și (2), art.200 alin. (1), art.201 alin. (1) lit. i), art.204 alin. (1) și (4), art.205 alin. (5), art.208 alin. (1), (2) și (3), art.215 alin. (2), art.242, art.250 alin. (1) pct.1, art.253 alin. (6), art.257 alin. (1) lit.g) și j), art.267 partea introductivă a alin.(1), art.284 alin. (2) și (4), art.286 alin. (3) și (6), art.287, art.292 ;

introduce pct.33 la art.7 alin. (1), lit. k) la art. 15 alin. (1), alin. (5) la art. 19, alin. (8) la art.22, alin. (4) la art. 28, lit. u 1) la art. 42, lit.i 1) la art.56 alin. (2), lit. r) la art.56 alin. (4), lit. e) la art. 69 alin. (1), lit.c) la art. 69 alin. (2), alin. (6) la art. 70, lit. g) la art. 71 alin. (3), art.160_1, alin. (4) la art. 168, alin. (2) la art. 173, alin. (7) la art. 178, lit. i_1) și i_2) la art. 183, alin. (3) la art. 184, alin. (3_1), (7) și (8) la art. 185, art.220_1, alin. (4) la art. 221, alin. (2) la art. 239, alin. (3) la art. 243, art.244_1, alin. (1_1) la art. 270, art.285_1, pct.43_1 la art. 298 alin. (1) ;

abrogă art.20 lit.c), art.22 alin. (1) lit.g), art.31 alin. (4) și (5), art.50 alin. (7), art.53 alin. (2) lit.d), art.102, art.119 alin. (2)

6 completat prin O.G. nr. 94/2004 M. Of. nr. 803/31 aug. 2004
Ordonanță privind reglementarea unor măsuri financiare
aprobată cu modificări și L. nr. 507/2004 M. Of. nr. 1080/19 nov. 2004
completări prin

introduce alin.(6) la art.238

7 modificări prin L. nr. 507/2004 M. Of. nr. 1080/19 nov. 2004
Lege pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 94/2004
privind reglementarea unor măsuri financiare

aprobă O.G. nr. 94/2004 și introduce art.161_1, alin. (6) și (7) la art. 238

L. nr. 241/2005

M. Of. nr. 672/27 iul. 2005

Lege pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale

Notă: (v. Decizia I.C.C.J. nr. 8/2008 - M. Of. nr. 866/22 dec. 2008 (art. 9, art. 10); Decizia I.C.C.J. nr. 4/2008 - M. Of. nr. 868/22 dec. 2008 (art. 9 alin. (1) lit. b) și c));

1 promulgată prin D. nr. 627/2005 M. Of. nr. 672/27 iul. 2005

**Decret privind promulgarea Legii pentru prevenirea și
combaterea evaziunii fiscale**

L. nr. 287/2009

M. Of. nr. 511/24 iul. 2009

Lege privind Codul civil

1 promulgată prin D. nr. 1212/2009 M. Of. nr. 511/24 iul. 2009
Decret pentru promulgarea Legii privind Codul civil